

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

AZ OROSZ–NÁPOLYI–SZICÍLIAI DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOK NEMZETKÖZI ÖSSZEFÜGGÉSEI ÉS HELYE I. SÁNDOR (1801–1825) EURÓPAI ÜGYEKBEN KÖVETETT POLITIKÁJÁBAN OROSZ PUBLIKÁLT KÜLÜGYI FORRÁSOK TÜKRÉBEN

Bodor Mária

Témavezető: Dr. Bodnár Erzsébet

DEBRECENI EGYETEM

Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

Debrecen, 2019

I. A DOKTORI ÉRTEKEZÉS CÉLKITŰZÉSE, A TÉMA KÖRÜLHATÁROLÁSA

A dolgozat az Orosz Birodalom Nápolyi-Szicíliai Királysággal a XIX. század első negyedében fenntartott diplomáciai kapcsolatainak feltérképezését tűzte célul. A témaválasztást indokolja, hogy ez a kérdéskör a hazai és nemzetközi történetírásban mindeddig csak kevés figyelmet kapott. A disszertáció nem szorítkozik a két állam közötti diplomáciai kapcsolatok bemutatására, azt szélesebb összefüggéseiben vizsgálja, így a nemzetközi küzdőtér eseményeire, kihívásaira, tendenciáira adott orosz válaszokba ágyazva kívánja bemutatni az Orosz Birodalom és Dél-Itália közötti viszony alakulását I. Sándor orosz cár uralkodása (1801–1825) idején.

A források arról számolnak be, hogy 1801 és 1825 között I. Sándor a dél-itáliai királyság belső stabilitását és külföldi hatalom befolyása alóli függetlenségét kívánta elérni. Az orosz külügyi dokumentumok megerősítik azt a kutatói feltevést, hogy az orosz–nápolyi kapcsolatok nem képeztek akkora súlyt a cári külpolitikában, mint például a keleti kérdés vagy a napóleoni Franciaország elleni háborúk, de jól kirajzolódik, hogy az orosz külpolitika számára az itáliai kérdés az európai ügyek szerves részét, az európai erőegyensúly lényeges pontját alkották. A vizsgált korszak forrásai arról tanúskodnak, hogy az Orosz Birodalom nem kívánt közvetlen befolyást szerezni a félszigeten, de azt is el akarta kerülni, hogy bármely nagyhatalom a térségben megnövekedett befolyásával felborítsa az erőegyensúlyt. A cári kabinet Itáliával kapcsolatos politikája mindig a többi nagyhatalommal fenntartott politikájával volt szoros összefüggésben. A nemzetközi helyzet kihívásaira adott orosz külpolitikai koncepcióknak megfelelően az orosz–nápolyi–szicíliai kapcsolatok történetében voltak szorosabb együttműködéssel járó időszakok és kevésbé aktív korszakok.

II. AZ ALKALMAZOTT MÓDSZEREK VÁZOLÁSA

Az értekezés forrásbázisa azokon a publikált forrásokon alapul, melyek az Orosz Birodalom külügyminisztériumának dokumentumaiból került összeállításra a nagyszabású, *„Внешняя политика России XIX и начала XX века. Документы Российского министерства иностранных дел.”* címet viselő, több sorozatot felölelő forrásgyűjteményben. A dolgozat az első (1801–1815) és a második sorozat (1815–1830) kötetében található, Nápolyi-Szicíliai Királyságot érintő külügyi dokumentumokra támaszkodik, melyek lefedik I. Sándor uralkodásának teljes időtartamát.

A disszertáció forrásbázison alapuló alapkutatómunka, amely a klasszikus diplomáciatörténet hagyományait követve narratív módszerrel kronologikusan haladva tárja fel a két állam közötti diplomáciai összeköttetések alakulását a nemzetközi eseményekbe ágyazva. A téma kevésbé feltárt voltára tekintettel a források tükrében kerül bemutatásra az orosz–nápolyi–szicíliai államközi kapcsolatok alakulása a napóleoni háborúktól a bécsi kongresszuson (1814–1815) és az 1820–1821-es nápolyi forradalom időszakán keresztül I. Sándor haláláig. Az értekezés nem bilaterális kapcsolattörténeti munka, hanem a források és a nemzetközi szakirodalmi eredmények felhasználásával a vizsgált korszak orosz külpolitikai koncepcióinak prezentálására, az európai erőegyensúlyt érintő nagyhatalmi politikára adott válaszok komplex voltának figyelembevételével alakított orosz diplomáciai tevékenység feltérképezésére tesz kísérletet.

A dolgozat vizsgálódásának központjában az Orosz Birodalom és a Nápolyi Királyság közötti viszonyrendszer áll, kitekintéssel a Szárd-Piemonti Királysághoz fűződő kapcsolatra, amely az Appennini-félsziget másik jelentős államaként tovább árnyalja Itália szerepét az orosz diplomácia európai ügyekben követett politikájában.

III. AZ ÉRTEKEZÉS ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEI

1. A Nápolyi-Szicíliai Királyság helye az orosz diplomáciában 1801 és 1807 között

A vizsgált források arról tanúskodnak, hogy a megjelölt időszakban a Nápolyi-Szicíliai Királysággal fenntartott kapcsolatok az Orosz Birodalom földközi-tengeri politikájának egyik kulcsponjtját alkották. A földközi-tengeri kurzus II. Katalin idején jelent meg az orosz külpolitikában és I. Pál uralkodása alatt az Orosz Birodalom egyik legfontosabb problematikáját jelentette. I. Sándor uralkodása idején a tilsiti szerződések aláírásáig (1807 nyaráig) a Mediterráneum keleti medencéje az orosz külpolitika lényeges és összetett kérdését alkotta, amelyben összekapcsolódtak a francia expanzió megakadályozására, a Jón-szigetek védelmére, Oroszország déli határainak és kereskedelmének biztosítására irányuló törekvések. Így tehát a földközi-tengeri orosz politika komplex problémahalmazt foglalt magában, melynek sikeres megoldásához geopolitikai okokból elengedhetetlen volt a fekete-tengeri szorosok használatát biztosító orosz–oszmán szövetséges szerződés, valamint a balti flotta Gibraltáron keresztül Mediterráneumba érkezését lehetővé tevő baráti angol–orosz viszony. A forrásokból jól rekonstruálható, miként igyekezett az orosz diplomácia megoldani ezt a bonyolult feladatot,

miközben egyik fő célja az volt, hogy elérje a francia erők kivonását Dél-Itáliából, mert az a Balkán, a Jón-szigetek, a görög területek és az Oszmán Birodalom elleni támadás lehetőségét hordozta magában. A kutatás feltárta, hogy a francia csapatok Nápolyi Királyság területéről történő kivonása fontos szerepet játszott az I. Sándor uralkodása elején kialakított orosz izolációs politikát felváltó aktív külpolitikai koncepció meghatározásakor, valamint a Napóleon császári címének elismerése érdekében folytatott orosz–francia tárgyalásokon. Az orosz külügyminisztérium dokumentumai visszatükrözik, hogy a francia egységek jelenléte Dél-Itáliában nagyban hozzájárult a harmadik koalíció megalakulásához, melynek keretén belül 1805 őszén orosz–angol csapatok partraszállást hajtottak végre Dél-Itáliában. Jelentős eredményeket nem tudtak elérni, mert az austerlitzi csatavesztés (1805. december 2.) után I. Sándor visszarendelte az expedíciós erőket Oroszországba. A forrásokból kirajzolódik, hogy Nápoly és Szicília problematikája ennek ellenére továbbra is fontos kérdés maradt az orosz kabinet számára, az 1806. július 20-án P. Ja. Oubril által aláírt orosz–francia békeszerződést annak földközi-tengeri orosz politikát kedvezőtlenül érintő rendelkezései miatt I. Sándor nem ratifikálta. A harmadik koalíció kudarca után Dél-Itália két királyságra vált szét: a kontinentális rész francia befolyás alatt álló Nápolyi, Szicília szigete pedig az angol flotta védelme alá került Szicíliai Királyságra. A katonai vereségek miatt az Orosz Birodalom kénytelen volt fegyverszünetet kötni Franciaországgal, a béketárgyalásokon az orosz fél belátta, hogy nem tudja elérni IV. Ferdinánd nápolyi uralmának helyreállítását, de igyekezett szavatolni, hogy az uralkodó az elvesztett területekért megfelelő kárpótlást kapjon. A tilsiti megállapodások a dél-itáliai partraszállás bázisául szolgáló Jón-szigeteket francia kézbe adták, Sándor elismerte Joseph Bonaparte nápolyi királyi címét, de szicíliai királyi címének jóváhagyását a Baleár szigetek, Kréta vagy hasonló terület Bourbon Ferdinándhoz kerülésének feltételéhez kötötte. Ennek következtében a tilsiti szerződések az Orosz Birodalom Nápolyi-Szicíliai Királysággal fenntartott kapcsolatában éles korszakhatárt jelentettek.

Az orosz külügyi források vizsgálata megerősíti, hogy 1801 és 1807 között a Nápolyi-Szicíliai Királyság és Oroszország közötti kapcsolatokat szoros, mindkét fél érdekeinek védelmén alapuló, a nemzetközi kihívásokra választ adó együttműködés jellemezte.

2. Dél-Itália az orosz kabinet katonai elképzeléseiben

A földközi-tengeri orosz hadműveletek előfeltételei a Portával kötött, orosz hadiflotta szorosokon való áthaladását biztosító szövetségesi szerződés, valamint a Földközi-tengeren erős hadiflottával rendelkező Nagy-Britanniával történő együttműködés voltak.

Az 1801. évi firenzei béke értelmében a francia csapatok engedélyt kaptak a Nápolyi Királyság stratégiai fontosságú kikötőinek megszállására, ezért a nápolyi kabinet 1803–1805 között többször kérte Szentpétervártól az A. V. Szuворov és F. F. Usakov 1799. évi expedíciójához hasonló újabb itáliai orosz hadműveletek végrehajtását. Az 1805. szeptember 10-én megkötött, 1798. évi orosz–nápolyi szövetségi szerződést megújító konvenció hatályában 1805 novemberében angol és orosz csapatok szálltak partra Nápoly kikötőjében, azonban jelentős hadműveletekre nem került sor, mert az austerlitz-i vereség után I. Sándor az orosz erőket Korfu védelmének biztosítása mellett visszarendelte Oroszországba. 1806–1807 folyamán Mária Karolina nápolyi királynő többször kérte Sándortól újabb erők Nápolyba küldését, de a kedvezőtlen katonai helyzet miatt a cáρ kitért a kérés teljesítése elől. 1807 tavaszán az orosz kabinet kidolgozta az újabb dél-itáliai partraszállás tervét, de Nagy-Britannia Máltához hasonló földközi-tengeri angol bázissá kívánta tenni a védelme alatt álló Szicíliát, ezért nem támogatta az orosz javaslat megvalósítását. 1807-ben megszakadtak az angol–orosz, majd 1808 év elején a szicíliai–orosz diplomáciai kapcsolatok, ezért Dél-Itáliába angol segítséggel orosz partraszállást nem lehetett végrehajtani. 1806 őszén a Porta lezárta a szorosokat a fekete-tengeri orosz flotta előtt és év végén orosz–török háború kezdődött, ami lehetetlenné tette az orosz hadihajók kijutását a Földközi-tengerre.

Az orosz katonai tervekben Dél-Itália 1812 első felében értékelődött fel újra. Februárban Sándor angol–orosz, Szicíliából Nápolyba irányuló deszantot javasolt, ezzel kapcsolatban 1812 tavaszán A. Sz. Greig orosz tengernagy Szicíliára utazott, hogy tárgyalásokat folytasson William Bentinck angol tábornokkal, a földközi-tengeri angol hajóraj parancsnokával közös hadműveletek előkészítéséről. Nagy-Britannia kitért az orosz javaslat elől, célszerűbbnek tartotta Szicíliáról Spanyolországba átvezényelni egységeit, hogy nagyobb és erősebb diverzióval (pireneusi háború) támogassa Oroszországot, és lemondott a kisebb – dél-itáliai – hadműveletekről. A borogyinói csata (1812. szeptember 7.) után Bentinck indítványozta közös angol–orosz expedíció végrehajtását, de erre nem került sor. Az újabb dél-itáliai orosz partraszállás kivitelezésének lehetőségét csökkentette, hogy az 1812. május 28-án aláírt bukaresti béke az orosz–török háborút lezárta, azonban szövetségesi szerződés nem született és ezáltal a fekete-tengeri orosz hadiflotta nem haladhatott át a szorosokon a Földközi-tengerre.

Az orosz hadsereg 1813–1814. évi nyugat-európai hadjárata során már fel sem merült Dél-Itáliába irányuló orosz partraszállás terve.

A nápolyi forradalom kitörése után I. Ferdinánd nápolyi-szicíliai király a Troppauban, majd Laibachban tanácskozó szövetségesek beavatkozását kérte. Az ekkor már korábbi liberális színezetű elveiről lemondott I. Sándor 1821 januárjában 100.000 főnyi orosz hadtest mozgósítását írta elő, hogy szükség esetén segítséget nyújtson a nápolyi, majd piemonti forradalom leverésére küldött osztrák csapatoknak. Ezek az orosz erők nem lépték át az Orosz Birodalom határát, de I. Sándor mozgósításukkal jelezte, hogy nem kívánja az Appennini-félszigeten az osztrák befolyás további növekedését és az erőegyensúly védelmében hajlandó katonai erőt küldeni Itáliába.

A források vizsgálata alapján megállapítható, hogy I. Sándor uralkodása idején az 1799. évihez hasonló orosz vállalkozásra nem került sor, 1805–1807 között a földközi-tengeri orosz jelenlét nem érte el a második koalícióban kifejtett méreteket. Az orosz kabinet lehetőség szintjén számításba vette ugyan dél-itáliai partraszállás eshetőségét, azonban a körülmények nem tették lehetővé újabb grandiózus orosz vállalkozás megvalósítását Itáliában.

3. Az Orosz Birodalom kapcsolatai a Nápolyi és a Szicíliai Királysággal 1808 és 1815 között

A szicíliai udvar a Nápolyi Királyság francia megszállása után is hű maradt a Nagy-Britanniával kötött szövetségéhez, ezért a tilisiti orosz–francia béke- és szövetségesi szerződés aláírása után, 1808-ban szakítás történt a Szicíliai Királyság és az Orosz Birodalom között. A szentpétervári szicíliai követ, Antonio Maresca, Serra Capriola hercege visszavonult a diplomáciai feladatok ellátásától, de magánemberként továbbra is a cári fővárosban maradt és nem hivatalos formában közvetítői feladatokat látott el az orosz udvarban. A vizsgált dokumentumok szerint mindkét állam kényszerű lépésnek, a körülményekre adott válasznak tartotta a szakítást, ezért a szicíliai–orosz kapcsolatokban nem történt elhidegülés, majd 1812 augusztusában helyreállt a két állam közötti diplomáciai összeköttetés. 1814-ben az orosz kabinet kitért Ferdinánd Nápolyi Királyságra támasztott igényeinek elismerése elől, a terület sorsát a szövetségesek konferenciáján kívánta meghatározni, és inkább arra ösztönözte a szicíliai uralkodót, hogy reformokat, átalakításokat hajtson végre Szicélián.

Joseph Bonaparte, majd Joachim Murat Nápolyi Királyságával mérsékelt viszonyt tartott fenn az orosz kabinet. 1812 végén Murat tárgyalásokat kezdeményezett Ausztriával, ezzel kapcsolatban Szentpétervár igyekezett feltérképezni a Nápolyi Királyságra vonatkozó osztrák

elképzeléseket. A kérdésben orosz–osztrák egyeztetések történtek, a források arról tanúskodnak, hogy az orosz kabinet Dél-Európát Habsburg befolyási övezetbe sorolta, hogy ezáltal elérje a hezitáló Ausztria belépését a hatodik koalícióba. 1813. augusztus 10-én Ausztria hadat üzent Franciaországnak és Murat ismét tárgyalásokba bocsátkozott az átállásról. 1814. január 11-én nápolyi–osztrák szerződés született, az osztrák kormány javasolta Oroszországnak, hogy csatlakozzon a szövetséghez és kidolgozta a szerződés tervezetét. I. Sándor nem tulajdonított nagy jelentőséget Murat átállásának és Napóleon lemondása (1814. április 6.) után az orosz kabinet beszüntette a Nápolyal kapcsolatos szövetségi szerződés tárgyalásait, de a kivárára építő politika jegyében Szentpétervár elkerülte a diplomáciai kapcsolatok formális megszakítását.

A bécsi kongresszuson az Orosz Birodalmat a szász és a lengyel ügyek kötötték le, az Appennini-félszigeten arra korlátozódtak elképzelései, hogy Franciaország Ausztria ellensúlyaként legyen jelen Itáliában. A forrásokból kiviláglik, hogy az orosz kabinet a nápolyi Bourbonokkal kötött korábbi szerződések és az európai stabilitás figyelembevételével támogatta Ferdinánd nápolyi trónra támasztott igényeinek elismerését, mert ebben a legitimizmus elvének megerősítését, a franciaországi restauráció támasztát látta. I. Sándor a korábbi nápolyi dinasztia alkotmányos kormányzási formáját preferálta, amely szorosabbá tehetné a francia és a nápolyi Bourbonok kapcsolatát és az európai béke ügyét szolgálná.

Napóleon Elbáról történt szökése után Szentpétervár támogatta, hogy Murat csapatai a koalíció oldalán harcoljanak, de nem hivatalos formában a nápolyi Bourbonok restaurációja mellett foglalt állást. Az 1815. április 29-i és június 12-i osztrák–szicíliai szövetségi szerződés aláírásával Nápoly-Szicília visszatért a Bourbonokhoz, azonban a királyság erős osztrák befolyás alá került. Az európai erőegyensúlyt szem előtt tartva az orosz kabinet ebben helyzetben 1815 őszén Eugène de Beauharnais ügyében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a herceg az Itáliai Királyság elvesztéséért cserében a Szicíliai Királyságtól területi vagy pénzügyi kárpótlásban részesüljön.

1816 elején az orosz külügyminisztérium Dél-Itáliával kapcsolatban a bécsi és a párizsi szerződések rendelkezéseinek maradéktalan teljesítése, az itáliai államok határainak megtartása mellett foglalt állást, minden más részvételt az itáliai ügyekben elkerülendőnek ítélt.

4. Az orosz–szicíliai kapcsolatok fő jellemzői I. Sándor uralkodásának utolsó éveiben (1820–1825)

Az 1820. július 2-án elkezdődött nápolyi forradalommal kapcsolatban az orosz kabinet óvatos politikát folytatott, a kérdést a nagyhatalmak kongresszusán kívánta megvitatni, mert nem állt érdekében, hogy Ausztria a nápolyi intervencióval tovább növelje befolyását az Appennini-félszigeten. Az orosz diplomáciai iratokból kirajzolódnak a nagyhatalmak nápolyi forradalmat érintő állásfoglalásai a troppai (1820) és a laibachi (1821) kongresszuson, I. A. Kapodisztriasz orosz külügyi államtitkár és Metternich osztrák kancellár véleménykülönbségei, I. Sándor eltávolodása korábbi liberális színezetű kurzusától.

Az I. Ferdinánd restaurációját követő időszakban az orosz diplomácia következetesen a királyság belső stabilitását szorgalmazta, hogy mielőbb kivonulhassanak az osztrák intervenciók csapatok és ez ne vezessen újabb nápolyi forradalom kirobbanásához. Szintén az európai rend fenntartása céljából tért ki I. Sándor I. Ferdinánd spanyol régensségre formált igényei támogatása elől, a vizsgált források szerint Szentpétervár a fennálló európai rendet nem kívánta kockáztatni a szicíliai uralkodó igényei miatt. Nyomást gyakorolt Ferdinándra, hogy őrizze meg a szövetségesek iránti lojalitását, teljesítse a Laibachban és Veronában vállalt belső reformok életre hívását. Támogatta a király svájci gárda alakulat toborzására vonatkozó kérését és szorgalmazta, hogy Ferdinánd mielőbb képes legyen idegen erők jelenléte nélkül megőrizni királyságában a rendet és nyugalmat.

5. I. Sándor és Bourbon Ferdinánd restaurációi (1815, 1821)

A diplomáciai iratok megerősítették azt a feltevést, hogy I. Sándor a legitimizmus elvének védelme és a franciaországi restauráció erősítése érdekében támogatta, hogy IV. Ferdinánd visszakapja az 1806-ban elvesztett Nápolyi Királyságát, ugyanakkor az orosz uralkodó a királyság alkotmányos átalakítását javasolta Ferdinándnak. Szentpétervár közvetlenül nem avatkozott bele az itáliai ügyekbe, a párizsi és bécsi döntések védelme, valamint az erőegyensúly és a *status quo* fenntartása mellett foglalt állást. A bécsi kongresszus (1814–1815) rendelkezései következtében az osztrák és brit befolyás megnövekedett a Nápolyi Királyságban. Nagy-Britannia növekvő dél-európai és földközi-tengeri befolyásának ellensúlyozására az Orosz Birodalom Spanyolországot támogatta, ugyanakkor továbbra is baráti kapcsolatokat ápolt Dél-Itáliával. A Szicíliai Királyság és Ausztria közötti 1815. június

12-i szerződés tovább erősítette az osztrák pozíciókat Dél-Itáliában, ezért az orosz kabinet nem tudott olyan támogatást nyújtani a korszakban Nápolynak, mint a szárd-piemonti államnak, amely orosz segítséggel tért ki az Ausztria által javasolt szövetségi szerződés megkötése elől. I. Sándor Franciaországban az európai erőegyensúly meghatározó elemét látta, ezért a nápolyi és francia Bourbonok együttműködését javasolta az európai stabilitás biztosítása érdekében.

A laibachi kongresszuson Ferdinánd a nagyhatalmak beavatkozását kérte és I. Sándor hajlandónak mutatkozott orosz csapatokat küldeni Itáliába. A nápolyi forradalom elfojtása után a cár a reformok bevezetését, alkotmányos kormányzás megvalósítását javasolta Ferdinándnak. Az orosz kabinet a királyság osztrák okkupációjának ideiglenes jellegét hangsúlyozta, elégedetlen volt a felkelés retorziójaként megvalósult nápolyi terrorhullámmal.

Az orosz külügyi iratok alapján kijelenthető, hogy I. Sándor 1815-ben és 1821-ben is támogatta Ferdinánd nápolyi király restaurációját, mindamellett a királyság belső stabilitásának megteremtését szorgalmazta.

6. Az orosz–nápolyi–szicíliai kapcsolatok meghatározó szereplői 1801–1825 között

I. Sándor uralkodása (1801–1825) az Orosz Birodalom itáliai államokkal fenntartott kapcsolatának legaktívabb időszaka, a források vizsgálata alapján megállapítható, hogy regnálása idején végig figyelemmel követte az itáliai eseményeket. Sándor már trónra lépésétől kezdve fontos szerepet szánt a másodrangú államok (például a Szárd-Piemonti és a Nápolyi-Szicíliai Királyság) megerősítésének, és ez a kurzus a nemzetközi helyzet változásainak következetes figyelembe vételével végig kísérte uralkodása teljes időtartamát. I. Sándor egész regnálása alatt jó kapcsolatokat ápolt Bourbon Ferdinánddal (1759–1825) és Mária Karolina nápolyi királynővel. A források azt mutatják, hogy a két uralkodó kapcsolatát az együttműködés és szolidaritás jellemezte. Ferdinánd többször kérte Sándor támogatását a Nápolyi Királyság semlegességének, területi integritásának védelmében, amit a cár a körülményekre tekintettel teljesített is. Az orosz uralkodó többször javasolta Ferdinándnak reformok bevezetését, melyekben az európai nyugalom garanciáját látta, a királyság stabilitását az európai béke egyik kulcskérdésének tekintette. Ferdinánd számára az Orosz Birodalom olyan erős és befolyásos szövetséges volt, amely nem tartott igényt itáliai területi növekedésre.

I. Sándor uralkodása alatt a Szicíliai Királyság szentpétervári követi tisztét Antonio Maresca, Serra Capriola hercege töltötte be (1793–1807, valamint 1812–1822 között). A szicíliai–orosz hivatalos diplomáciai kapcsolatok megszakítása után I. Sándor engedélyével az

orosz fővárosban maradt, s nem hivatalos minőségben az orosz kabinet többször kérte fel közvetítői feladatok ellátására. Serra Capriola tapintatosan, de határozottan képviselte udvarát és egész Itáliát az Orosz Birodalomban, a szentpétervári diplomáciai testület egyik köztiszteletben álló diplomatája volt.

A dolgozat 1825-ig vizsgálta meg a két állam közötti kapcsolatokat, a korszakhatár egyben I. Sándor és I. Ferdinánd halálának éve is, amely lezárja az Orosz Birodalom Dél-Itáliával fenntartott negyedszázados baráti kapcsolatainak időszakát.

Nyilvántartási szám: DEENK/23/2019.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Bodor Mária
Neptun kód: B5X6M9
Doktori Iskola: Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10059748

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (4)

- Bodor, M.:** Az orosz hadsereg 1805. évi rövid dél-itáliai hadjárata.
In: A pécsi ruszisztika szolgálatában : Bebesi György 60 éves. Szerk.: Bene Krisztián, Huszár Mihály, Kolontári Attila, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 167-174, 2018. ISBN: 9789634292623
- Bodor, M.:** A tiltsi béke hatása az Orosz Birodalom itáliai államokkal fenntartott diplomáciai kapcsolataira.
In: Dokumentarizmus vs. fikció : Hagyomány és megújulás a szláv népek történelmében és kultúrájában VII : A 2017-es tudományos felolvasóülés anyaga. Szerk.: Szabó Tünde, Szili Sándor, Szláv Történelmi és Filológiai Társaság, Szombathely, 20-31, 2017, (Oroszország népeinek története és kultúrája sorozat, ISSN 2064-7301 ; 16.) ISBN: 9786155819001
- Bodor, M.:** Hagyomány és megújulás az orosz diplomáciában: orosz-itáliai kapcsolatok a napóleoni háború időszakában.
In: Európa perifériáján : Jubileumi kötet. Szerk.: Bene Krisztián, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 59-73, 2015, (MOSZT Könyvek, ISSN 1788-4810 ; 8.) ISBN: 9789636428945
- Bodor, M.:** Békéktől forradalmakig: Orosz-itáliai kapcsolatok a bécsi kongresszustól a nápolyi és piemonti forradalmakig.
In: Háborúk és békekötések a 18-20. századi orosz-szovjet történelemben : Konferenciakötet. Szerk.: Máté Zsolt, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 129-145, 2014, (MOSZT könyvek, ISSN 1788-4810 ; 7.) ISBN: 9789636427375

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (3)

- Bodor, M.:** A dekabrista felkelés hivatalos cári közleményei az itáliai államokkal folytatott diplomáciai érintkezésben.
Tört. Tan. 18, 83-98, 2012. ISSN: 1217-4602.

6. **Bodor, M.:** A keleti kérdés és a Balkán az orosz külpolitikában a 19. század első felében.
Világtörténet. 2009 (ősz-tél), 80-84, 2009. ISSN: 0083-6265.
7. **Bodor, M.:** Tradíció és modernizáció a XVIII-XX. században.
Világtörténet. 30 (ősz-tél), 78-81, 2008. ISSN: 0083-6265.

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (6)

8. **Bodor, M.:** A keleti kérdés és a Balkán az orosz külpolitikában a 19. század első felében.
Utánközlés másodközlés,
In: De disciplina "Rusistica" I. : Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. Szerk.:
Csurgai Zoltán, Huszár Mihály, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 187-195, 2017,
(MOSZT könyvek, ISSN 1788-4810 ; 10.) ISBN: 9789634291640
9. **Bodor, M.:** Állam és nemzet kérdéseinek vizsgálata a budapesti Ruszisztikai Központban.
Utánközlés másodközlés,
In: De disciplina "Rusistica" I. Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. Szerk.:
Csurgai Zoltán, Huszár Mihály, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 255-262, 2017,
(MOSZT könyvek, ISSN 1788-4810 ; 10.) ISBN: 9789634291640
10. **Bodor, M.:** A máriapócsi kegyhely bemutatása a Zempléni Múzeum képeslevelezőlap-
gyűjteményének tükrében.
In: A "Homo liturgicus" ünnepi szimpozion előadásainak anyaga, 2017. szeptember 29-30..
Szerk.: Ivancsó István, Szt. Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Liturgikus
Tanszék, Nyíregyháza, 379-406, 2017, (Szent Atanáz Gör. Kat. Hittudományi Főiskola
Liturgikus Tanszék, ISSN 1786-2639 ; 40.) (Liturgikus örökségünk, ISSN 1785-2722 ; 21.)
ISBN: 9786155073588
11. **Bodor, M.:** Az ünnepi képes levelezőlapok történetéről.
In: Egyházi ünnepek régi képeslapokon. Szerk.: Halász Tamás, Barna Gábor, Royal Bind
Kft., Szeged, 3-7, 2017. ISBN: 9789639849174
12. **Bodor, M.:** Regionális iskolák az orosz történetírásban. Utánközlés másodközlés,
In: De disciplina "Rusistica" I. : Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. Szerk.:
Csurgai Zoltán, Huszár Mihály, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 263-269, 2017,
(MOSZT könyvek, ISSN 1788-4810 ; 10.) ISBN: 9789634291640
13. **Bodor, M.:** Tanulmányok a ruszisztika műhelyéből. Utánközlés másodközlés,
In: De disciplina "Rusistica" I. Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. Szerk.:
Csurgai Zoltán, Huszár Mihály, PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 197-203, 2017,
(MOSZT könyvek, ISSN 1788-4810 ; 10.)

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (6)

14. **Bodor, M.:** Tanulmányok a ruszisztika műhelyéből.
Világtörténet. 38 (3), 495-498, 2016. ISSN: 0083-6265.
15. **Bodor, M.:** Szvák Gyula (szerk.): Állam és nemzet kérdéseinek vizsgálata a budapesti Ruszisztikai Központban.
Klió. 20 (2), 11-17, 2011. ISSN: 1216-2965.
16. **Bodor, M.:** A magyar nemesek a Habsburgok elit iskoláiban a XVIII. század második felében.
Klió. 19 (3), 83-89, 2010. ISSN: 1216-2965.
17. **Bodor, M.:** T. O. Volobujeva: Az orosz modernizációs törekvések hatása a városi viseletre a XIX. század második felében.
Klió. 18 (4), 37-41, 2009. ISSN: 1216-2965.
18. **Bodor, M.:** Szvák Gyula (szerk.): Regionális iskolák az orosz történetírásban.
Klió. 16 (4), 19-24, 2008. ISSN: 1216-2965.
19. **Bodor, M.:** O. G. Agejeva: Világi ünnepnapok a XVIII. századi Oroszországban.
Klió. 16 (3), 22-27, 2007. ISSN: 1216-2965.

Egyéb folyóiratközlemények (1)

20. **Bodor, M.:** Hagyományörzés és modernizáció kérdései egy történészkonferencia keretén belül.
Debr. Szle. 16 (2), 285-288, 2008. ISSN: 1218-022X.

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (2)

21. **Bodor, M.:** A máriapócsi kegyhely bemutatása a Zempléni Múzeum képes levelezőlap gyűjteményének tükrében.
In: "Homo liturgicus" XX. liturgikus szimpozion. 2017. szeptember 29-30. Summaria. Szerk.: Ivancsó István, Szt. Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Liturgikus Tanszék, Nyíregyháza, 30-31, 2017. (Liturgikus örökségünk, ISSN 1785-2722 ; 20.)(Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola Liturgikus Tanszék, ISSN 1786-2639 ; 37.) ISBN: 9786155073489
22. **Bodor, M.:** Női szentek a Zempléni Múzeum képeslapgyűjteményében.
In: Nők a kereszténységben : Tudományos konferencia : Absztraktok. Összeáll.: Szoboszlay György, Nyíregyházi Egyetem Történettudományi és Filozófia Tanszék, Nyíregyháza, 34-35, 2017. ISBN: 9786155545733

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2019.02.01.